

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 8 päivänä syyskuuta 2004,

Bioscope-huvipuistoa koskevista toimenpiteistä, jotka Ranska on toteuttanut 'SMVP – Mise en valeur du patrimoine culturel' -yrityksen hyväksi

(tiedoksiannettu numerolla K(2004) 2686)

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2005/401/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

- (1) Komissio vastaanotti 27 päivänä maaliskuuta 2001 päivätyllä ja 28 päivänä maaliskuuta 2001 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä kantelun elsassilaiselle Bioscope-huvipuistolle (jäljempänä 'Bioscope') mahdollisesti myönnettyistä valtiontuista. Kantelu koski myös Elsassin ekomuseota (Ecomusée d'Alsace), jota käsitellään 21 päivänä tammikuuta 2003 tehdyssä komission päätöksessä ⁽²⁾ ja jota tämä päätös ei sen vuoksi koske.
- (2) Komissio pyysi Ranskalta tietoja kyseisestä toimenpiteestä 30 päivänä maaliskuuta 2001, 31 päivänä heinäkuuta 2001, 14 päivänä joulukuuta 2001, 16 päivänä heinäkuuta 2002, 17 päivänä lokakuuta 2002 ja 3 päivänä joulukuuta 2002 päivätyillä kirjeillä. Ranska toimitti pyydetty tiedot komissiolle kirjeillä, jotka oli päivätty 24 päivänä heinäkuuta 2001 (kirjattu saapuneeksi komissioon 26 päivänä heinäkuuta 2001), 28 päivänä marraskuuta 2001 (kirjattu saapuneeksi samana päivänä), 2 päivänä kesäkuuta 2002 (kirjattu saapuneeksi samana päivänä), 25 päivänä kesäkuuta 2002 (kirjattu saapuneeksi samana päivänä), 8 päivänä heinäkuuta 2002 (kirjattu saapuneeksi 9 päivänä heinäkuuta 2002), 21 päivänä lokakuuta 2002 (kirjattu saapuneeksi 22 päivänä lokakuuta 2002) ja 7 päivänä helmikuuta 2003 (kirjattu saapuneeksi 10 päivänä helmikuuta 2003).
- (3) Komissio ilmoitti Ranskalle 29 päivänä lokakuuta 2003 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koskee tätä toimenpidettä.
- (4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽³⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa tästä toimenpiteestä.
- (5) Ranska toimitti komissiolle huomautuksensa 26 päivänä tammikuuta 2004 päivätyllä, samana päivänä saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.
- (6) Saksan huvipuistojen ja vapaa-ajantoimintaa järjestävien yritysten liitto (Verband Deutscher Freizeitparks und Freizeitunternehmens e.V., jäljempänä 'VDFU') toimitti komissiolle huomautuksia kyseisestä tuesta 19 päivänä helmikuuta 2004 päivätyllä, samana päivänä saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.
- (7) 'SMVP – Valorisation et animation du patrimoine culturel' -yritys (jäljempänä 'SMVP') toimitti komissiolle huomautuksia kyseisestä tuesta 24 päivänä helmikuuta 2004 päivätyllä, 25 päivänä helmikuuta 2004 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.
- (8) Komissio toimitti Ranskalle 26 päivänä helmikuuta 2004 ja 27 päivänä helmikuuta 2004 päivätyillä kirjeillä kopiot VDFU:n ja SMVP:n esittämistä huomautuksista.
- (9) Ranska toimitti komissiolle VDFU:n ja SMVP:n huomautuksia koskevat kannanotonsa 26 päivänä maaliskuuta 2004 päivätyllä, samana päivänä saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.
- (10) Ranska toimitti komissiolle lisätietoja toimenpiteestä 25 päivänä elokuuta 2004 päivätyllä, 31 päivänä elokuuta 2004 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

⁽¹⁾ EUVL C 20, 24.1.2004, s. 6.⁽²⁾ EUVL C 97, 24.4.2003, s. 10.⁽³⁾ Ks. alaviite 1.

II KUVAS

1. Bioscope-huvipuistoa koskeva hanke

- (11) Bioscope-huvipuistoa koskevan hankkeen pani alulle Elsassin maakunta vuonna 1994. Hankkeen tarkoituksena on perustaa huvipuisto, joka on samalla kertaa sekä tieteellinen, sivistävä että viihdyttävä. Teemoina ovat terveys, elämä ja ympäristö.
- (12) Elsassin maakuntaviranomaisten mukaan huvipuiston tarkoituksena on sekä opettaa että viihdyttää kävijöitä. Huvipuisto halutaan erottaa toimintatavoiltaan perinteisemmistä tiede- ja tekniikkamuseoista (kuten Pariisissa sijaitsevista 'Palais de la découverte' tai 'Cité des sciences'), joiden katsotaan houkuttelevan liian vähän kävijöitä täyttääkseen täysipainoisesti alkuperäisen tehtävänsä. Bioscope-huvipuistossa pyritään sen sijaan siihen, että kävijät hahmottavat sen ensisijaisesti rentoutumis- ja huvittelupaikaksi, joka tarjoaa heille lisäksi mahdollisuuden oppia uutta omaan tahtiinsa.
- (13) Maakuntaviranomaiset ilmoittavat lisäksi, että Bioscopen perustamisen toinen, ensimmäisen tavoitteen kanssa sopuoinnussa oleva tavoite on laajentaa Elsassin maakunnan matkailutarjontaa.

2. Tuensaajayrityksen valintaprosessi

- (14) Elsassin alueneuvosto sekä Haut-Rhinin ja Bas-Rhinin departementtien maakuntaneuvostot perustivat 12 päivänä tammikuuta 1998 tehdyllä prefektin päätöksellä maakunnan ja departementtien yhteisen Symbio-yhtymän (jäljempänä 'Symbio'), jonka tarkoituksena on panna täytäntöön Bioscope-hankkeen edellyttämät menettelyt.
- (15) Maakuntaviranomaiset päättivät soveltaa Bioscopeen oikeudellista periaatetta julkisen palvelun tarjoamisesta⁽⁴⁾. Valtio rahoittaa huvipuiston tonttimaan hankintakustannukset ja osan investointikustannuksista. Huvipuiston rakentaminen ja hoito annetaan 30 vuoden ajaksi toimiluvan haltijan vastuulle, ja tämä maksaa vastineeksi tästä valtiolle liikevaihtoon perustuvan korvauksen. Toimiluvan voimassaolon päätyttyä omaisuus palautuu valtiolle.
- (16) Valitakseen Bioscopen toimiluvan haltijan Symbio käynnisti syyskuussa 1998 yksityisille elinkeinonharjoittajille suunnatun hakumenettelyn. Hakuilmoitus on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*⁽⁵⁾.
- (17) Pitkällisessä valintamenettelyssä pyrittiin löytämään elinkeinonharjoittaja, joka olisi riittävän kokenut vastaamaan sekä huvipuiston rakentamisesta että sen tyydyttävästä hoidosta. Symbion valinta kohdistui Parc Astérix -yrityk-

seen, josta on sittemmin tullut Grévin et Compagnie -konsernin jäsenyritys. Valinta vahvistettiin julkisen palvelun tarjoamista koskevalla sopimuksella, jonka Symbio ja Parc Astérix -yrityksen tytäryritys SMVP – "Mise en valeur du patrimoine culturel" allekirjoittivat 13 päivänä maaliskuuta 2001. Sopimuksen kohteena oli Bioscope-teemapuiston suunnittelua, toteutusta ja hoitoa koskeva toimilupa.

- (18) Kyseiseen sopimukseen liittyvä lisäsopimus allekirjoitettiin 9 päivänä heinäkuuta 2002. Julkisen palvelun tarjoamista koskevasta sopimuksesta, sellaisena kuin se on muutettuna lisäsopimuksella, käytetään jäljempänä nimitystä 'toimilupaprosessi'.

3. Tarjouskilpailun perusteella valittu hanke – valtion osuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt⁽⁶⁾

- (19) Toimilupa koskee pienehköä teemapuistoa, jonka alkuinvestoinnit ovat 61,5 miljoonaa euroa ja jonka vuotuinen kävijämäärätavoite on aluksi 400 000 ja pidemmällä tähtäimellä 800 000 kävijää vuodessa.
- (20) Valtion osuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan toimiluvassa.
- (21) Sääntöjen pääkohdat ovat seuraavat:
- Valtio asettaa vähitellen 30 vuoden ajaksi SMVP:n käyttöön tarvittavat tonttimaat, joiden kokonaispinta-ala on 50 hehtaaria. Tonttimaat pysyvät valtion omistuksessa ja palautuvat maksutta valtiolle toimiluvan voimassaolon päätyttyä. SMVP:n hankkimat, kunnostamat, pystyttämät tai asentamat rakennukset, tekniset rakennelmat ja toimiluvat, jotka ovat SMVP:n omistuksessa ja jotka liittyvät teemapuiston hoitoon, palautuvat maksutta valtiolle toimiluvan voimassaolon päätyttyä, jos kirjanpitoon on tehty kaikki niitä koskevat poistot. Jos poistoja ei ole tehty kokonaisuudessaan, valtion on maksettava niiden kirjanpidollista jäännösarvoa vastaava korvaus palautuksen yhteydessä.
  - SMVP suunnittelee valtion valvonnassa ja toteuttaa suunnitelmien perusteella Bioscope-huvipuiston ja hoitaa sitä 30 vuoden ajan.
  - SMVP:n rakentamaan huvipuistoon liittyvien investointien ensimmäinen erä on 61,5 miljoonaa euroa. Valtio osallistuu Symbion välityksellä vain ensimmäisen investointierän rahoittamiseen yhteensä 30,5 miljoonan euron rahoitusosuudella.

⁽⁴⁾ Julkisen palvelun tarjoamista koskevaan menettelyyn sovelletaan alueellisia yhteisöjä koskevan Code général des collectivités territoriales -lain L.1411-1 §:ää ja sitä seuraavia pykäläiä.

⁽⁵⁾ EYVL S 168, 1.9.1998, 113001.

⁽⁶⁾ 'Valtiolla' tarkoitetaan jäljempänä Elsassin, Haut-Rhinin ja Bas-Rhinin alueellisia yhteisöjä.

- SMVP vastaa yksin kaikista myöhemmistä huvipuiston saneerausinvestoinneista. Saneeraussuunnitelmalle on saatava valtion hyväksyntä, jonka ehtona on erityisesti suunnitelman yhdenmukaisuus huvipuiston pedagogisen perusajatuksen kanssa.
- SMVP maksaa valtiolle vuotuisen korvauksen, joka on 2,5 prosenttia toimiluvan kattamalla alueella harjoitusta toiminnasta vuosittain kertyvästä bruttoliikevaihdoista (lukuun ottamatta kahta ensimmäistä kalenterivuotta, myös vaillinaisina, jolloin korvausprosentti on ensimmäisenä vuonna 1 prosentti ja toisena vuonna 2 prosenttia). Tästä korvauksesta vähennetään valtion alihankintana teetetystä toiminnasta mahdollisesti veloittamat korvaukset.

III SYYT MENETTELYN ALOITTAMISEEN

- (22) Ranska ilmoitti muodollisen tutkintamenettely aloittamista edeltävässä kirjeenvaihdossa katsovansa, että julkisyhteisöjen osuudessa oli tarkasteltavana olevassa tapauksessa kyse korvauksista, jotka maksettiin Bioscope-huvipuiston toimiluvan haltijalle yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoitoon liittyvien velvollisuuksien täyttämistä.
- (23) Aloittaessaan muodollisen tutkintamenettelyn komissio esitti epäilyjä Ranskan valtion osuudesta Bioscope-hankkeessa ja perusteluista, jotka Ranska esitti osallistumisensa tueksi.
- (24) Komissio epäili ensinnäkin, voidaanko Ranskan väitteitä tuensaajaryitykselle uskotusta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelutehtävästä hyväksyä. Komissio epäili erityisesti, oliko Ranska määritellyt kyseisen tehtävän täsmällisesti. Vaikka tehtävä olisikin määritelty, komissio epäili, oliko Ranska esittänyt riittävät todisteet siitä, ettei tehtävään liittyvistä kustannuksista ole maksettu liian suurta korvausta.
- (25) Komissio katsoi myös, että valtion toimenpide oli todennäköisesti tukea erityisesti siksi, että ei ole toimitettu minkäänlaisia todisteita siitä, että tuensaajaryitys saisi valtiolta markkinaehtojen mukaisen korvauksen huvipuistotoiminnan harjoittamisesta.
- (26) Komissio arvioi lisäksi mahdollisen tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille perustamissopimuksen määräysten nojalla. Komissio päätteli, että kun otetaan huomioon mahdollisen tuen tavoitteet, tukea voidaan analysoida ainoastaan aluetukia koskevien säännösten tai kulttuurin edistämistä koskevien perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan määräysten nojalla. Koska Ranska

ei ole esittänyt tätä seikkaa koskevia perusteluita, komissio epäili, täytyvätkö edellytykset, jotka mahdollisen tuen on täytettävä voidakseen tulla hyväksytyksi kyseisten säännösten tai määräysten nojalla.

IV RANSKAN HUOMAUTUKSET MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISESTA

1. Voidaanko valtion Bioscope-hankkeen hyväksi toteuttama toimenpide katsoa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoidosta maksettavaksi korvaukseksi?

- (27) Ranska toistaa muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta esittämissään huomautuksissa kantansa, jonka mukaan valtion Bioscope-hankkeen hyväksi toteuttamaa tukitoimenpidettä ei voida katsoa perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi vaan korvaukseksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoidosta aiheutuvista kustannuksista.
- (28) Tukeakseen kantaansa Ranska palaa huomautuksissaan Bioscope-hankkeen taustatekijöihin ja esittää konkreettisen kuvauksen Symbion yhteistyössä SMVP:n kanssa määrittelemästä hankkeesta. Kuvauksessa painotetaan puiston pedagogista luonnetta ja sen sivistäviä toimintoja, jotka poikkeavat suuresti perinteisten huvipuistojen ohjelmistosta. Ranska korostaa, että puiston toiminta-ajatus ei voida missään tapauksessa muuttaa jatkossa, sillä sen pedagogiseen tehtävään kohdistuvat muutokset rikkoisivat toimiluvan haltijan ja valtion välistä sopimusta.
- (29) Ranska esittää näkemyksensä myös Bioscopelle uskotun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän sisällöstä.
- (30) Ranskan mukaan kyseinen tehtävä määritellään yksiselitteisesti valtion SMVP:lle myöntämässä toimiluvassa. Ranska esittää väitteensä tueksi toimiluvasta otteita, joissa kiinnitetään huomiota Bioscopen sosiaaliseen ja opetusselliseen tavoitteeseen, sekä muita otteita, joissa käsitellään erityisesti tietyiltä kävijäryhmiltä (vanhempiansa kanssa puistossa vierailevat lapset, koululaisryhmät, eläkeläiset jne.) veloittavia maksuja. Ranska korostaa lisäksi, että Symbio valvoo koko ajan toimiluvan haltijan harjoittamaa toimintaa.
- (31) Ranska tarkastelee yksitellen perusteita, jotka yhteisöjen tuomioistuimen Altmark-tuomiossa⁽⁷⁾ asetetaan sellaisten julkisten tukien arviointia varten, joilla korvataan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoidosta aiheutuneita kustannuksia.

⁽⁷⁾ Asia C-280/00, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 24 päivänä heinäkuuta 2003. Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vastaan Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, ja Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, Kok. 2003, s. I-7747.

- (32) Ranska korostaa, ettei sitä voida syyttää kyseisten perusteiden jättämisestä soveltamatta valtion tukitoimenpiteen toteutuksen yhteydessä, sillä tuomio annettiin kauan toimilupasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Ranska toteaa lisäksi seuraavaa:
- Julkisen palvelun velvoitteet määritellään selkeästi, sillä koko toimenpide katsotaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palvelutehtäväksi.
  - Korvauksen laskentaperusteet määritellään selkeästi ennakkoon, sillä ne vahvistettiin jo ennen toimilupasopimuksen tekemistä ja niitä koskevat periaatteet ja niiden luonne määritettiin ennen tarjouskilpailun käynnistämistä.
  - Korvaus rajoittuu määrään, joka on välttämätön yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoidosta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi, sillä riippumattoman Rise Conseil -konsulttiyrityksen laatiman selvityksen perusteella SMVP:n Bioscope-hankkeeseen tekemän investoinnin tuottoaste (vaihtelee [5 %-10 %]:n (*) ja [10 %-15 %]:n* välillä laskentaoletuksista riippuen) on verrattavissa huvipuistoalan tavanomaiseen tuottoasteeseen tai on jopa sitä alhaisempi (11–15 prosenttia vertailuryhmään kuuluvien kannattavien teemapuistojen keskuudessa) (8).

2. Onko kyse valtiontuesta?

- (33) Ranska katsoo, että viranomaisten Bioscope-hankkeen hyväksi toteuttamat toimenpiteet eivät ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.
- (34) Ranska katsoo, ettei Bioscope harjoita taloudellista toimintaa. Bioscope olisi katsottava ennemminkin erikoislaatuiseksi museoksi kuin huvipuistoksi. Museoiden, koulujen ja sairaaloiden tavoin myös Bioscope-puiston tarkoituksena on palvella Elsassin maakunnan asukkaita.
- (35) Ranska ilmoittaa lisäksi katsovansa, ettei Bioscopen toiminta vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Ranska ei kiistä sitä, että Bioscope-puistoon pyritään houkuttelemaan kävijöitä myös Ranskan ulkopuolelta, erityisesti naapurimaasta Saksasta. Ranska toteaa kuitenkin, että puistoon houkutellaan kävijöitä enintään muutaman sadan kilometrin säteeltä. Rustissa sijaitsevaa Europa-Parkia, joka on ainoa Bioscopen lisäksi kyseisellä alueella sijait-

(*) Tätä tekstiä on osin muokattu, jotta varmistetaan, ettei luottamuksellista tietoa paljasteta; nämä kohdat on kirjoitettu hakasulkuihin ja merkitty tähdellä.

(8) Ranskan mukaan tämä toteamus täyttää kaksi Altmark-tuomiossa vahvistetuista neljästä perusteesta.

seva huvipuisto, ei kuitenkaan voida pitää Bioscopen kilpailijana puistojen kokoon ja niiden huomattavasti toisistaan eroavien toiminta-ajatusten vuoksi.

- (36) Ranska huomauttaa lisäksi, että Bioscopen toiminta ei voi vaikuttaa kilpailuun kovin merkittävästi, sillä vaikka Bioscope harjoittaa liiketoimintaa, merkitykselliset tuotemarkkinat rajoittuvat markkinoihin, joilla toimii sen itsensä lisäksi joka tapauksessa vain vähän siitä hyvin kaukana sijaitsevia puistoja. Bioscopen tarjoamalle matkailutuotteelle on käytännössä erittäin vähän muita vaihtoehtoja. Ranska korostaa, että yhtäältä Bioscopen ja toisaalta Eurodisney- ja Europa-Park-huvipuistojen välillä on monia eroja. Ranska mainitsee espanjalaisen Terra Mítica -puiston, jonka toiminta-ajatus lienee lähempänä Bioscopea, mutta huomauttaa samalla, että käytännössä on erittäin epätodennäköistä, että matkailijoiden olisi tehtävä valinta näiden kahden useiden tuhansien kilometrien etäisyydellä toisistaan sijaitsevan puiston välillä.
- (37) Ranska katsoo, että julkisen vallan Bioscopen hyväksi toteuttama toimenpide ei suosi SMVP:tä eikä sen emoyhtiötä Grévin et Compagnietä. Ranska perustelee tätä ensiksikin sillä, että toimiluvan myöntämiseksi järjestettiin tarjouskilpailumenettely, jolla voitiin taata markkinaolosuhteita parhaiten vastaavan tarjouksen valinta, ja toiseksi sillä, että riippumattomalla Rise Conseil -konsulttiyrityksellä teetettiin yksityiskohtainen talousselvitys, jonka tulokset osoittavat, että SMVP:n Bioscope-hankkeeseen tekemän investoinnin tuottoaste on verrattavissa huvipuistoalan tavanomaiseen tuottoasteeseen tai on jopa sitä alhaisempi.

3. Onko mahdollinen valtiontuki perustamissopimuksen mukaista?

- (38) Ranska katsoo, että vaikka viranomaisten tuki Bioscope-hankkeelle tulkittaisiin perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi, kyse olisi joka tapauksessa yhteismarkkinoille soveltuvasta tuesta.
- (39) Ranskan mukaan tuki voitaisiin katsoa perustamissopimuksen mukaiseksi ensisijaisesti soveltamalla 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeusta.
- (40) Tuki täyttäisi myös alueellisia valtiontukia koskevilla suuntaviivoissa (9) (jäljempänä 'aluetuen suuntaviivat') määritetyt edellytykset.

(9) EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9. Muutetut suuntaviivat: EYVL C 258, 9.9.2000, s. 5.

- (41) Komission suuntaviivoissa ilmaisema kielteinen suhtautuminen hyväksytyyn tukiohjelman ulkopuolella myönnettyihin tapauskohtaisiin tukiin ei koske Bioscope-hanketta, sillä hanke ei kuulu alakohtaisen politiikan piiriin. Ranska esittää lisäksi luettelon tuen myönteisistä vaikutuksista Elsassin maakuntaan. Se muistuttaa, että Bioscopen sijoittaminen tukialueelle oli tietoinen valinta, joka sai maakunnassa osakseen kritiikkiä henkilöiltä, jotka olisivat sijoittaneet hankkeen mieluummin lähemmäksi maakunnan pääkaupunkia.
- (42) Tuki täyttäisi myös kaikki muut aluetuen suuntaviivoissa asetetut perusteet, erityisesti tuki-intensiteettiä koskevan perusteen, sillä Rise Conseil -konsulttiyrityksen laatiman selvityksen perusteella hankkeen tuki-intensiteetti on huomattavasti kyseisellä alueella hyväksyttyä intensiteettiä alhaisempi.
- (43) Ranskan mukaan tuki voitaisiin katsoa perustamissopimuksen mukaiseksi myös soveltamalla siihen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan poikkeusta.
- (44) Ranskan mukaan kyseisessä määräyksessä käytetyt termit 'kulttuuri' ja 'kulttuuriperintö' olisi tulkittava laajassa merkityksessä eli tulkitsemalla niiden kattavan myös tiedekulttuurin ja terveyden edistämisen, jotka ovat olennainen osa inhimillistä kulttuuriperintöä. Ranska mainitsee useita esimerkkejä Bioscopen tarjoamasta toiminnasta, jonka ansiosta kävijät voivat parantaa tiedekulttuurin ympäristöön ja terveyteen liittyvien osa-alueiden tuntemustaan sekä parantaa yleisesti hyvinvointiaan.

V ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

1. VDFU:n huomautukset

- (45) VDFU toteaa huomautustensa johdannossa, että huvipuistoalalla toimii pääasiassa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, jotka tarvitsevat erityisen paljon suojaa kilpailun vääristymiä vastaan. Alan yritykset Saksassa ovat tehneet investointeja saamatta lainkaan valtiontukea ja ottaen suuria riskejä. Grévin et Compagnie on ostanut osan kyseisistä yrityksistä. Kilpailua vääristävät valtiontuet ovat erityisen vahingollisia tällä alalla, sillä ne heikentävät tukea saamattomien puistojen kävijämääriä vilkkaimpien jaksojen aikana ja puistojen toiminta on kannattavaa nimenomaan vilkkaimpien jaksojen ansiosta.
- (46) VDFU katsoo, että Ranskan valtion SMVP:n hyväksi toteuttama toimenpide on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea.
- (47) VDFU:n mukaan toimilupaan sisältyvät järjestelyt aiheuttavat sen, että Symbio ei voi saada tavanomaista tuottoa omasta osuudestaan Bioscopen tehdystä investoinnista. Symbio tyytyy puiston liikevaihtoon perustuvaan vähäiseen korvaukseen vastineena investoinnistaan, kun taas yksityinen toimija olisi vaatinut suurempaa osuutta yrityksen tuotosta. SMVP puolestaan saa tämän vuoksi markkinoiden tavanomaista tuottoa suuremman tuoton. SMVP saa lisäksi toimiluvan ansiosta huomattavia synergiaetuja yhteisistään emoyhtiönsä muihin huvipuistoihin.
- (48) VDFU kiistää myös Ranskan väitteen, jonka mukaan tuessa olisi kyse yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelutehtävästä maksettavasta korvauksesta. VDFU katsoo, että tarkasteltavana oleva tapaus ei täytä yhtäkään edellä mainitussa Altmark-tuomiossa vahvistetuista neljästä edellytyksestä.
- (49) Bioscopelle uskotun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän määritelmän ei voida miltään osin katsoa olevan niin täsmällinen kuin yhteisöjen tuomioistuimien edellyttää. Vaikka VDFU ei missään tapauksessa kyseenalaista Ranskan viranomaisten määrittelemää, samanaikaisesti sekä viihdyttävän että sivistävän tavoitteen ansioita, se katsoo, ettei kyseinen tavoite ole sinänsä riittävän täsmällinen määritelmä Bioscopelle uskotun palvelutehtävän laajuudesta. Jotta määritelmä olisi täsmällinen, siinä olisi määritettävä yksityiskohtaisesti julkisen palvelutehtävän hoitamisessa käytettävät keinot ja kiellettävä erityisesti julkisen tavoitteen kanssa ristiriidassa olevien muutosten tekeminen puistoon myöhemmässä vaiheessa. VDFU toteaa lisäksi, että on erittäin yleistä, että jopa kokonaan yksityisin varoin rahoitettavien puistojen ohjelmistoon sisältyy sivistävää toimintaa. Paras esimerkki tällaisista puistoista on Europa-Park, jossa on muun muassa kopio Shakespeare-teatterista ja maata kiertävästä MIR-avaruusasemasta ja jossa kävijät voivat tutustua ympäristönsuojeluun Maailman luonnonsäätiön (WWF) kanssa yhteistyössä toteutetun neljulotteisen filmin välityksellä.
- (50) VDFU:n mukaan Bioscopelle uskotun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän määritelmän epätasällisuuden vuoksi on mahdotonta katsoa, että tehtävään liittyvistä kustannuksista maksettavien korvausten laskentaperusteet olisi vahvistettu ennakkoon toimiluvassa puolueettomasti ja avoimesti. VDFU:n mukaan SMVP:n maksamien korvausten määriä ei ole määritetty eikä perusteltu avoimesti eivätkä ne perustu puolueettomiin perusteisiin.
- (51) VDFU:n näkemyksen mukaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelutehtävien sisältöä ja kyseisen tehtävän hoidossa käytettäviä keinoja ei määritelty toimiluvan haltijana olevan Bioscopen valintamenettelyssä riittävän täsmällisesti, jotta voitaisiin katsoa, että valintamenettelyssä voitiin sulkea pois se mahdollisuus, että toimiluvan haltijalle maksettaisiin liian suuria korvauksia. Ranskan olisi sen vuoksi pitänyt perustella yksityiskohtaisesti toimiluvan haltijalle kyseisen palvelutehtävän hoidosta maksamiensa korvausten määrä ottaen laskelmissaan huomioon toimiluvan haltijan kokonaiskulut ja -tuotto, mitä Ranska ei ole tehnyt riittävässä määrin.

- (52) VDFU ilmoittaa huomautuksissaan katsovansa, että Ranskan valtion Bioscopen hyväksi myöntämä tuki ei ole perustamissopimuksen määräysten mukaista.
- (53) VDFU toteaa ensiksikin olevansa sitä mieltä, ettei kyseinen tuki voi olla aluetuen suuntaviivojen mukaista. Koska tukea ei ole myönnetty komission hyväksymästä tukiohjelmasta, myönteinen vaikutus alueen talouteen olisi näytettävä toteen. VDFU:n mukaan maantieteellisellä alueella, jolle Bioscope sijoitetaan, on kuitenkin jo nyt vähintään kymmenen huvipuistoa, vaikka mukaan laskettaisiin vain Saksan puolella sijaitsevat puistot. Alalta saatu kokemus ja erityisesti monet epäonnistumiset, kuten Lorrainessa sijaitseva Hagondange-puisto, osoittavat, että julkisen vallan alalla tekemillä suurilla investoinneilla ei ole huomattavia myönteisiä rakennevaikutuksia alueen talouteen.
- (54) VDFU:n mukaan olisi esitettävä todisteet siitä, että puisto voi parantaa huomattavasti ja pysyvästi alueen dynaamisuutta ja että tästä tuloksena oleva kehitys kompensoi vaikutukset, joita hankkeesta aiheutuu Bioscopen kilpailijoille. VDFU:n mukaan näiden kahden edellytyksen samanaikainen täyttäminen on loogisesti katsoen mahdollista, ainakin jos asiaa tarkastellaan Ranskan esittämien väitteiden valossa.
- (55) VDFU toteaa lopuksi, että Bioscopelle myönnetyn tuen hyväksyminen perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan nojalla edellyttäisi selvityksen teettämistä siitä, onko tuki oikeassa suhteessa kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämistä koskeviin tavoitteisiin. Tällainen selvitys voitaisiin kuitenkin toteuttaa vain vastaavissa avoimuuden ja puolueettomuuden oloissa kuin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelutehtävien hoidosta maksettavien korvausten oikeasuhteisuudesta laadittava selvitys, jota ei VDFU:n mukaan ole laadittu, kuten johdanto-osan 45 kappaleessa ja sitä seuraavissa kappaleissa todetaan.
- (59) Vastaavanlaisen puiston suunnittelua, toteutusta ja hoitoa ei voitaisi järjestää täysin yksityisistä lähtökohdista, mistä SMVP pitää osoituksena edellä mainitun Rise Conseil-konsulttiyrityksen laatiman selvityksen tuloksia.
- (60) SMVP:n mukaan valtion osallistumisen sellaisen yleishyödyllisen toiminnan rahoitukseen, jota ei voida harjoittaa pelkästään yksityisen sektorin voimin, ei voida katsoa olevan ristiriidassa yhteisen valtiotukisääntöjen kanssa.
- (61) SMVP päätelee sen vuoksi, että valtion rahoitusosuus ei ylitä yhteisön sääntöjen mukaisia tukimääriä.

VI RANSKAN KOMMENTIT ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSISTA

- (62) Ranska on kommentoinut vain VDFU:n huomautuksia.
- (63) Ranska kiistää VDFU:n väitteen, jonka mukaan Symbio ei saisi investoinnistaan riittävää tuottoa. Ranskan mukaan Symbion saama tuotto on verrattavissa riskittömästä sijoituksesta saatavaan tuottoon, joka Ranskan mukaan on otettava tarkasteluperusteeksi julkisin varoin toimivan julkisyhteisön toiminnan osalta. VDFU on lisäksi jättänyt ottamatta huomioon Bioscopen palautumisen Symbion omistukseen, liikearvo mukaan luettuna, 30 vuotta voimassa olevan toimiluvan päätyttyä, mikä vääristää VDFU:n laskelmia.
- (64) Ranska kiistää myös VDFU:n näkemyksen, jonka mukaan valtion Bioscopen hyväksi toteuttama tukitoimenpide ei täyttäisi edellä mainitussa yhteisöjen tuomioistuimen Altmark-tuomiossa vahvistettuja edellytyksiä. Ranska pitää tyytä edellä IV jaksossa käsitellyissä väitteissään ja korostaa erityisesti, että Bioscope ei sen mielestä yhdistä vapaa-ajan toimintaa sivistävään toimintaan vaan keskittyy yksinomaan sivistävään toimintaan. Ranska painottaa, että puiston luonteen muuttaminen on toimiluvan mukaan kiellettyä. Toimiluvan haltijan puiston sataprosenttisesti pedagogiseen luonteeseen tekemät muutokset katsottaisiin 'erityisen vakavaksi rikkomukseksi', jonka seurauksena Symbio voi määrätä toimiluvan haltijalle pakotteita. Nämä voivat johtaa jopa toimiluvan menettämiseen.
- (65) Ranska toteaa lisäksi, että Bioscope on ainutlaatuisen hanke, jonka se ei katso kilpailevan yhdenkään saksalaisen teemapuiston kanssa. Ranskan mukaan VDFU:n mainitsemat esimerkit kyseisten puistojen harjoittamasta kulttuuritoiminnasta ovat vapaa-ajantoimintaa täydentävää toissijaista toimintaa. Lisäksi Saksassa sijaitsevista puistoista vain Europa-Park sijaitsee vajaan kolmen tunnin ajomatkan etäisyydellä Bioscope-puistosta.

2. SMVP:n huomautukset

- (56) SMVP ilmoittaa yhtyvänsä täysin Ranskan esittämiin huomautuksiin, joita käsitellään edellä IV jaksossa.
- (57) SMVP toteaa lisäksi, että sen ainoana tavoitteena on täyttää toimiluvassa vaaditut tehtävät. Se pyytää komissiota ottamaan huomioon Bioscope-puiston erikoislaatuisuuden. SMVP:llä itsellään ja samaan emoyritykseen kuuluvilla tytäryrityksillä ei ole aiempaa kokemusta yhtä epätavallisen puiston hallinnoinnista.
- (58) SMVP:n mukaan Bioscope-hanke käynnistettiin yksinomaan viranomaisten aloitteesta. Viranomaisten puistolle määrittämä toiminta-ajatus on kiistatta yleisen edun mukainen.

- (66) Ranska ei hyväksy myöskään VDFU:n esittämää analyysiä siitä, voidaanko valtion tukitoimenpide katsoa aluetuen suuntaviivojen mukaiseksi. Ranskan mielestä sen itsensä esittämissä väitteissä tuen alueellisista vaikutuksista ei ole ristiriitaisuuksia. Jos valtio saavuttaa tavoitteensa, tuella on myönteinen vaikutus alueeseen eikä julkisia varoja tuhlatu. Ranska ottaa uudelleen esille lukuisat myönteiset vaikutukset maakunnan talouteen, joita se katsoo Bioscope-hankkeen tuovan tullessaan. Ranska kyseenalaistaa VDFU:n väitteen, jonka mukaan Bioscope voisi alentaa saksalaisten puistojen kävijämääriä vilkkaimmilla jaksoilla, jotka ovat välttämättömiä, jotta niiden toiminta on kannattavaa. Ainoa saksalainen puisto, joka sijaitsee niin lähellä Bioscopea, että matkailijoiden on mahdollisesti tehtävä valinta sen ja Bioscopen välillä, on Europa-Park. Kyseisen puiston vuotuinen kävijämäärä (Ranskan mukaan 3,3 miljoonaa kävijää) lienee kuitenkin niin suuri, että on epätodennäköistä, että sen toimintakyvyn säilyminen riippuisi vuotuisesta oletetusta kävijähuipusta.
- (67) Ranska muistuttaa lopuksi katsovansa, että Bioscopen kulttuuritehtävä on täysin sopusoinnussa sille uskotun julkisen palvelutehtävän kanssa.

VII ARVIOINTI

1. Onko kyse tuesta?

- (68) Toimenpide katsotaan perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi, kun se tuo yhdelle tai useammalle yritykselle valtion varoista valikoivan kilpailuedun, joka vaikuttaa tai uhkaa vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio tarkastelee tässä jaksossa määritelmään sisältyviä neljää kumulatiivista perustetta.

Valikoivuus

- (69) Ei ole mitään epäilyä siitä, että toimenpide on valikoiva, sillä se hyödyttää vain yhtä yritystä: SMVP:tä.

Valtion varat

- (70) Valtio toimii Bioscopen hyväksi, kun varoja maksetaan paikallisyhteisöjen yhtymän Symbion kautta. Onkin ilmeistä, että toimenpiteessä käytetään valtion varoja.

Vaikutus kauppaan

- (71) Ranskan mukaan Bioscope on niin erikoislaatuinen puisto, etteivät muut huvipuistot eikä varsinkaan Ranskan

mukaan ainoa toinen samalla talousalueella sijaitseva puisto voi tarjota sille korvaavaa vaihtoehtoa. Valtion hankkeelle antama tuki ei sen vuoksi voi vaikuttaa kävijämääriin eikä siitä syystä vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

- (72) Komissio myöntää, että Bioscopen tarjoama toiminta poikkeaa suuresti tavanomaisten huvipuistojen tarjonnasta. Bioscopessa käynnin korvaaminen täysin vastaavalla käynnillä perinteisessä huvipuistossa on sen vuoksi mahdotonta, mikä pienentää väistämättä suuresti niiden kävijöiden määrää, jotka Bioscope todennäköisesti vie perinteisiltä huvipuistoilta.

- (73) Komissio katsoo kuitenkin, että tämä ero ei ole riittävä peruste sille, että korvattavuusmahdollisuus voitaisiin sulkea pois ehdottamalla varmuudella. Kun henkilöiden on päätettävä vapaa-aikansa käyttötavoista, he eivät välttämättä aina tee valintaa samantyyppisten toimintojen välillä. He voivat päättää mennä mieluummin uimahalliin kuin eläintarhaan, vaikka eläintarhakäynti poikkeaa viihdesisällöltään huomattavasti uimahallikäynnistä. On samaten yleistä, että vanhemmat päättävät mennä koko perheellä museoon, vaikka lapset olisivat menneet mieluummin tivoliin.

- (74) Komissio katsoo sen vuoksi, että käynti Bioscopessa voi tosiasiaa muodostaa tietynlaisen, vaikkakin rajallisen, vaihtoehdon käynnille saksalaisissa huvipuistoissa.

- (75) Komissio on edellä esitetyn perusteella sitä mieltä, että tarkasteltavana oleva toimenpide voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja täyttää sen vuoksi tämän perusteen.

Etua

- (76) Määrittääkseen, saako SMVP toimenpiteestä kilpailuetua, komission on tarkistettava, parantaako valtion toimenpide yrityksen tilannetta suhteessa tilanteeseen, jossa se olisi ollut, jos markkinavoimat olisivat voineet vaikuttaa siihen vapaasti.

- (77) Valtion rahoitustoimenpiteen olemassaolo ei ole riittävä syy päätellä, että toimenpiteen kohdeyritys sai siitä etua. Valtion toimenpide voidaan toteuttaa yksityisen markkinataloussijoittajan hyväksymiä olosuhteita vastaavissa olosuhteissa. Toimenpiteen ei sen vuoksi katsota tuovan yritykselle perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua.

- (78) Tarkasteltavana olevassa tapauksessa toimiluvan oikeudellinen luonne vaikeuttaa erityisen paljon valtion toimenpiteen luonteen analysointia, sillä toimiluvassa asetetaan kullekin osapuolelle erittäin epäsymmetrisiä oikeuksia ja velvollisuuksia.
- (79) Tiivistetysti voidaan todeta, että vaikka taloudelliselta kannalta molemmat osapuolet investoivat Bioscope-hankkeeseen, niille aiheutuviassa riskeissä on eroja. Symbio, joka edustaa julkista valtaa, ottaa erittäin vähäisiä riskejä, kun taas SMVP ottaa vastatakseen pääosan liiketoiminnan riskeistä. On luonnollista, että vähäisemmät riskit ottava investoija saa enemmän riskejä ottavaa osapuolta pienemmän tuoton.
- (80) Selvityksessä onkin keskityttävä tarkastelemaan erityisesti, onko kunkin investoinnin tuottoaste riittävä.
- (81) Komissio panee merkille, että selvityksen laati riippumaton Rise Conseil -konsulttiyritys, jonka päätelmät Ranska on toimittanut komissiolle.
- (82) Selvityksessä päätellään, että SMVP:n Bioscope-hankkeesta saama tuottoaste ei ylitä täysin yksityisiin hankkeisiin tehtyjen vastaavien investointien tuottoastetta. Lisäksi päätellään, että Symbion Bioscope-hankkeesta saama tuotto on verrattavissa riskittömien investointien tuottoasteeseen. Tätä voitaneen pitää osoituksena siitä, että kunkin investoijan tuottoasteet ovat riittäviä markkinoiden tuottoasteisiin verrattuna.
- (83) Selvityksen lähtökohtana on kuitenkin, että on hyväksyttävää, että viranomaisten investointi poikkeaa suuresti SMVP:n investoinnista. Jotta tarkasteltavana olevassa tapauksessa noudatettaisiin yksityisen markkinataloussijoittajan periaatetta, olisi oltava mahdollista, että toinen yksityinen sijoittaja, joka ei välttämättä ole puiston hoitaja, tekee valtion investointiin verrattavissa olevan investoinnin.
- (84) SMVP toteaa kuitenkin itsekin huomautuksissaan, että on erittäin todennäköistä tai jopa varmaa, että hanketta ei olisi voitu käynnistää ilman Symbion kyseisessä muodossa antamaa rahoitusta. Tämän voidaan katsoa osoittavan, että Symbion rahoitusosuutta ei olisi voitu korvata yksityisen sijoittajan rahoitusosuudella edes täysin samoin ehdoin (riskien puuttuminen yhdistyy matalampaan tuottoasteeseen). Komissio katsoo, että tämä ei välttämättä ole ristiriidassa Rise Conseil -yrityksen laatiman selvityksen tulosten kanssa, sillä on mahdollista, että valtiolla on käytettävissään poikkeuksellisia oikeuskeinoja, joiden ansiosta se voi toimia ehdoin, joita yksityiset sijoittajat eivät voisi hyväksyä.
- (85) Edellä esitetystä seuraa, että komissio ei voi sulkea pois mahdollisuutta, että SMVP on saanut hankkeesta etua.
- (86) Edellä mainitussa yhteisöjen tuomioistuimen Altmark-tuomiossa asetetaan neljä kumulatiivista edellytystä, joiden täyttyessä toimenpide voidaan katsoa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoidosta maksettavaksi korvaukseksi, jolloin toimenpiteen ei katsota tuovan kilpailuetua.
- (87) Ensimmäinen edellytys on, että 'edunsaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiaa annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi'.
- (88) Aloittaessaan muodollisen tutkintamenettelyn komissio epäili erityisesti tämän edellytyksen täyttymistä.
- (89) Komissio katsoo tarkasteltuaan Ranskan ja kolmansien toimittamia tietoja, ettei sen tästä asiasta esittämiä epäilyjä ole voitu hälventää.
- (90) Komissio on ensinnäkin sitä mieltä, että Bioscopen yleinen pedagoginen ja sivistyksellinen tavoite, joka mainitaan esimerkiksi toimiluvan johdannossa, on aivan liian yleisluontoinen, jotta sitä voitaisiin pitää julkisen palvelutehtävän täsmällisenä määritelmänä. Määritelmä on erityisesti liian laaja, jotta tehtävälle voitaisiin sen perusteella laatia jonkinlainen kustannusarvio.
- (91) Komissio katsoo, ettei Ranskan väitettä, jonka mukaan toimilupa voitaisiin katsoa kokonaisuudessaan julkisen palvelun velvoitteen määritelmäksi, voida myöskään hyväksyä. Toimilupa sisältää useita pykäläiä, jotka olisivat täysin samanlaiset, vaikka Bioscopella ei olisi pienintäkään pedagogista eikä sivistyksellistä tehtävää, ja joita ei sen vuoksi voida katsoa julkisen palvelutehtävän määritelmäksi. Olisi vähintäänkin pystyttävä määrittämään, mitkä toimiluvan pykälät koskevat tätä sivistyksellistä tehtävää. Komission mukaan toimiluvassa ei kuitenkaan ole pykäläiä, joissa käsiteltäisiin tätä kysymystä riittävän täsmällisesti, mahdollisesti lukuun ottamatta tiettyjen kävijäryhmien maksamia erityishintoja, joita käsitellään jäljempänä 92 kappaleessa.

(92) Komissio toteaa lopuksi, että Ranskan mainitsemia, tiettyjen kävijäryhmien maksamia erityishintoja koskevia toimiluvan pykälä on mahdollista käyttää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän määrittelyperusteena. On kuitenkin selvää, että kyseiset pykälät koskevat vain murto-osaa Bioscopen toiminnasta. Jos kyseisiä pykälä olisi kuitenkin käytettävä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän määrittelyssä, tehtävän laajuus ei riitä perusteeksi koko hankkeen luokitteliseksi yleistä palvelutehtävää koskevaksi hankkeeksi. Lisäksi kyseisten pykälien mukaisen julkisen palvelutehtävän laajuus on jokseenkin epämääräinen. Erityishintojen soveltaminen tiettyihin kävijäryhmiin on yleinen käytäntö myös tukea saamattomissa puistoissa. Kyse on erittäin laajasti käytetystä liiketoimintatavasta.

(93) Komissio katsoo sen vuoksi edellä esitetyn perusteella, ettei se voi sulkea pois mahdollisuutta, että tuensaajayritys on saanut etua, joka voitaisiin mahdollisesti katsoa korvaukseksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelutehtävän hoidosta aiheutuvista kustannuksista, kuitenkin vain pieneltä osaltaan.

Päätelmä

(94) Komissio ei edellä esitetyn vuoksi voi sulkea pois mahdollisuutta, että SMVP:n hyväksi on myönnetty perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Jäljempänä VII.2 jaksossa osoitetaan kuitenkin, että vaikka toimenpide katsottaisiinkin tueksi, se olisi perustamissopimuksen mukaista.

2. Onko kyse yhteismarkkinoille soveltuvasta tuesta?

(95) Komissio toteaa, että tuen kohteena on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla epäsuotuisalla alueella (Elsassin maakunnassa, nk. bassin potassiquessa) sijaitseva investointihanke. Kyse on tapauskohtaisesta tuesta, sillä tukea ei myönnetä komission aiemmin hyväksymän tukiohjelman puitteissa.

(96) Tällaisia investointihankkeita voidaan joissakin tapauksissa analysoida alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille annettujen monialaisten puitteiden mukaan. Koska tuki myönnettiin tarkasteltavana olevassa tapauksessa päivänä, jona toimilupaa koskeva lisäsopimus allekirjoitettiin, eli 9 päivänä heinäkuuta 2002, siihen mahdollisesti sovellettavat monialaiset puitteet ovat vuonna 1998⁽¹⁰⁾ julkaistut puitteet (jäljempänä 'puitteet').

(97) Puitteiden soveltamisala rajataan niiden 2.1 kohdassa hankkeisiin, jotka täyttävät jommankumman kyseisessä kohdassa mainituista edellytyksistä.

(98) Ensimmäinen edellytys jakautuu edelleen seuraaviin kolmeen kumulatiiviseen edellytykseen:

— hankkeen kokonaiskustannukset ovat vähintään 50 miljoonaa euroa,

— kasautuneiden tukien intensiteetti on vähintään 50 prosenttia suurille yrityksille myönnettävien aluetukien enimmäismäärästä kyseisellä alueella,

— tuen määrä uutta tai säilytettyä työpaikkaa kohden on vähintään 40 000 euroa.

(99) Tässä jaksossa osoitetaan, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat [60–65]* miljoonaa euroa, tuen intensiteetti on [7–8]* prosenttia, kun kyseiseen alueeseen sovellettava enimmäisintensiteetti on 10 prosenttia, ja tuen bruttoavustusekvivalentti on [5–10]* miljoonaa euroa eli [45 000–95 000]* euroa kutakin työpaikkaa kohden, kun hankkeen myötä luodaan yhteensä 105 työpaikkaa.

(100) Tuki kuuluu tämän mukaisesti puitteiden soveltamisalaan.

(101) Määrittääkseen, täyttääkö tuki puitteissa asetetut edellytykset, komission on aluksi laskettava tuen intensiteetti. Kyseistä intensiteettiä on sen jälkeen verrattava puitteiden 3.10 kohdan laskukaavan perusteella saatavaan enimmäisintensiteettiin.

Tuen intensiteetti

(102) Avustuksena myönnettävän tuen intensiteetti määritetään suhteuttamalla avustus tukikelpoisiin kustannuksiin. Jos tuki myönnetään muussa muodossa kuin avustuksena, se on muunnettava ensiksi avustusekvivalentiksi, jotta se voitaisiin suhteuttaa tukikelpoisiin kustannuksiin.

(103) Tarkasteltavana oleva valtiontuki on monitahoinen. Siihen sisältyy avustusosuuden lisäksi muita, toimilupasopimuksen osapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista johtuvia vaikutuksiltaan myönteisiä ja kielteisiä osatekijöitä. Tuen avustusekvivalentin laskennassa on otettava huomioon tuen kaikki osatekijät.

(104) Toimilupaan sisältyvistä periaatteista ja niiden myönteisestä tai kielteisestä vaikutuksesta SMVP:lle myönnettävyyden tukeen esitetään yhteenveto seuraavassa taulukossa:

Toimilupaan sisältyvä periaate	Vaikutus SMVP:hen
Valtion rahoitusosuus alkuiinvestoinnista	Myönteinen
Tonttimaiden asettaminen käyttöön	Myönteinen
Korvauksen maksaminen valtiolle	Kielteinen
Omaisuuksien palautuminen valtiolle toimiluvan voimassaolon päättyttyä	Kielteinen

⁽¹⁰⁾ EYVL C 107, 7.4.1998, s. 7.

- (105) Tuen bruttoavustusekvivalentin arvioimiseksi on laskettava kunkin osatekijän määrä ja laskettava määrät sen jälkeen yhteen. Komissio on laskenut kyseiset määrät käytettävissään olleiden tietojen ja erityisesti Rise Conseil -konsulttiyrityksen laatiman selvityksen perusteella.
- (106) Valtion rahoitusosuus alkuinvestoinnista on helppo laskea: sen määrä on 30,5 miljoonaa euroa. Valtion rahoitusosuus maksetaan 10 vuoden ajalle porrastettuina maksuerinä. Rahoitusosuus on sen vuoksi diskontattava. Komissio käytti laskentaperusteena Ranskalle tuen myöntämisen aikaan suosittelamaansa viite- ja diskonttokorkoa, joka on 5,06 prosenttia. Kyseistä korkoa on käytetty kaikissa jäljempänä olevissa laskelmissa.
- (107) Valtion diskontattu rahoitusosuus alkuinvestoinnista on 25,933 miljoonaa euroa.
- (108) On merkillepantavaa, että kyse on ainoasta valtionosuuksista Bioscopea koskevassa investointituessa. SMVP vastasi yksin kaikista myöhemmin tehdyistä investoinneista.
- (109) Tonttimaiden asettaminen käyttöön eli vuokra, jonka maksamisesta SMVP vapautettiin, arvioidaan 6,718 miljoonaksi euroksi. Laskentaperusteena on käytetty lähellä Bioscopea sijaitsevalla Pulversheimin talousalueella tarjolla olevien tonttien arvoa (10–12 euroa/m²) ja Ranskan verohallinnon määrittelemää tontin vuotuista vuokraprosenttia (8 prosenttia).
- (110) SMVP:n Symbiolle maksaman korvauksen kokonaisarvo arvioidaan 7,295 miljoonaksi euroksi. Tämä perustuu Bioscopen liiketoimintasuunnitelmassaan esittämiin liikevaihtolukuihin, jotka on annettu tiedoksi komissiolle.
- (111) Omaisuuden valtiolle palautumisen vaikutuksen määrittäminen on monimutkaisempaa. On selvää, että sillä on kielteinen vaikutus SMVP:hen. Perinteisen avustuksen tapauksessa tuensaaja on ja pysyy investointinsa lopullisena omistajana ja saa siten investoinnistaan täyden hyödyn. Tuensaaja voi myös myydä omaisuutensa markkinoilla. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa Bioscope palautuu kokonaisuudessaan valtion omistukseen, liikearvo mukaan luettuna, 30-vuotisen toimiluvan voimassaolon päätyttyä⁽¹¹⁾. Tavanomaiseen tilanteeseen verrattuna SMVP menettää sen vuoksi omaisuuden arvon suhteessa hintaan, jolla yritys olisi voinut myydä sen markkinoilla (luonnollisesti diskontattuna alkamispäivän mukaan).
- (112) Komissio katsoo sen vuoksi, että SMVP:n menettämää myyntihintaa voidaan käyttää arvioitaessa toimiluvassa määrätyn omaisuuden valtiolle palautumisen kielteistä vaikutusta SMVP:hen.
- (113) Myyntihinnan laskennassa on käytetty kahta eri menetelmää: koko bruttotoimintaylijäämän kerrannaismenetelmää ja vapaisiin kassavirtoihin perustuvaa menetelmää.
- (114) Ensimmäisessä menetelmässä on kyse yrityksen arvon määrittämisestä sen normatiivisen bruttotoimintaylijäämän kerrannaisarvon perusteella. Kerroin riippuu alasta ja arvioidaan sellaisten viimeaikaisten liiketoimien perusteella, joita koskevat rahoitustiedot on julkaistu.
- (115) Rise Conseil -yrityksen selvitys kerrannaisarvoista alan viimeaikaisissa liiketoimissa, joista on julkaistu riittävästi rahoitustietoja, osoittaa kerrointen vaihtelevan 6,3:n⁽¹²⁾ ja 13,25:n⁽¹³⁾ välillä, jolloin keskiarvoksi saadaan 8,71.
- (116) Tämän keskiarvokertoimen soveltamisen seurauksena Bioscopen arvoksi saadaan [15–20]* miljoonaa euroa⁽¹⁴⁾.
- (117) Toisessa menetelmässä on kyse yrityksen normatiivisen vapaan kassavirran määrittämisestä toimiluvan myöntämisen jälkeisellä jaksolla ja yrityksen arvon määrittämisestä sellaisen hypoteettisen yrityksen arvon perusteella, joka tuottaa jatkuvasti kyseistä kassavirtaa.
- (118) Tämä laskelma edellyttää oletusarvon määrittämistä jatkuville kassavirroille.
- (119) Rise Conseil -yrityksen alan viimeaikaisista liiketoimista laatiman rahoitus selvityksen mukaan hypoteettisten jatkuvien kassavirtojen osuudet vaihtelevat 1 prosentista⁽¹⁵⁾ 3,5 prosenttiin⁽¹⁶⁾, jolloin keskiarvoksi saadaan 2,2 prosenttia.
- (120) Yleensä katsotaan, että pysyvien kassavirtojen osuus on samaa suuruusluokkaa kuin talouden kasvuvauhti. Koska Ranskan talouden kasvuvauhti on vaihdellut viime vuosina 1 ja 3 prosentin välillä, komissio katsoo, että pysyvien kassavirtojen osuudeksi voidaan hyväksyä 2,2 prosenttia.

⁽¹¹⁾ Todellisuudessa Bioscope pysyy myös tiukassa merkityksessä valtion omistuksessa koko toimiluvan voimassaoloajan, mutta valtion omistajuuden taloudelliset vaikutukset tulevat esiin vasta toimiluvan päätyttyä, kun toimiluvan haltija ei enää voi käyttää omaisuutta korvauksetta.

⁽¹²⁾ Parques Reunidosin myynti (lähde: Rise Conseil -yrityksen laatima selvitys, jossa mainitaan Adventin verkkosivusto).

⁽¹³⁾ Tussauds'n myynti (lähde: Rise Conseil -yrityksen laatima selvitys, jossa mainitaan 9.12.2003 ilmestynyt Les Echos -lehden numero ja 23.2.2003 ilmestyneen Daily Telegraphin numero).

⁽¹⁴⁾ Laskentaperusteena on Bioscopen liiketoimintasuunnitelmassa esitetty bruttotoimintaylijäämä, josta vähennetään hypoteettinen vuokra, joka yrityksen olisi maksettava tontin käytöstä. Näin pyritään ottamaan huomioon se, että mahdollisen ostajan olisi puolestaan vuokrattava kyseinen tontti, jos sille ei myönnetä uutta tukea.

⁽¹⁵⁾ Gruppo banca sellan selvitys Ebizcuss.com -yrityksen ja International computer -yrityksen sulautumisesta.

⁽¹⁶⁾ CIC Securities -yrityksen laatima selvitys Avenir Francen listautumisesta pörssiin.

- (121) Kun tätä menetelmää sovelletaan edellä mainittujen oletusarvojen perusteella, yrityksen arvoksi saadaan [15–20]* miljoonaa euroa⁽¹⁷⁾. Koska tämä arvo on lähellä edellä mainittua arvoa, menetelmien voidaan katsoa olevan keskenään johdonmukaisia.
- (122) Välttääkseen jommankumman menetelmän asettamisen etusijalle komissio on päättänyt vahvistaa puiston arvoksi näiden kahden tuloksen aritmeettisen keskiarvon, joka on [15–20]* miljoonaa euroa.
- (123) Tuen bruttoavustusekvivalentti on siten $25,933 + 6,718 - 7,295 - [15 - 20]^* = [5-10]^*$ miljoonaa euroa.
- (124) Tuen intensiteetin laskemiseksi tuki on suhteutettava tukikelpoisiin kustannuksiin.
- (125) Bioscope-hankeeseen tehdyt investoinnit koostuvat kahdesta pääosasta: puiston avaamiseksi välttämättömästä alkuinvestoinnista ja myöhemmistä investoinneista, jotka ovat välttämättömiä puiston säilyttämiseksi houkuttelevana.
- (126) Toimiluvassa mainitaan molemmat investointityypit. Ensimmäisen investointityypin arvo määritetään toimiluvassa 61,5 miljoonaksi euroksi, joka jakautuu Symbion ja SMVP:n kesken. Investointien diskontattu arvo on 49,985 miljoonaa euroa. Toimiluvassa ei sen sijaan vahvisteta myöhempien investointien arvoa, vaan siinä todetaan ainoastaan, että niiden tarkoituksena on puiston säilyttäminen houkuttelevana. Myöhemmille investoinneille on saatava Symbion hyväksyntä, ja SMVP vastaa yksin niihin liittyvistä kustannuksista.
- (127) Komissio on määrittänyt myöhempien investointien arvon Symbion vahvistaman SMVP:n liiketoimintasuunnitelman perusteella.
- (128) Myöhempien investointien diskontattu kokonaisarvo on [25–35]* miljoonaa euroa. Komission mukaan kyse on varovaisesta arviosta, sillä kyseisten investointien keskimääräinen osuus liikevaihdosta toimiluvan kymmenen viimeisen voimassaolovuoden aikana, jolloin Bioscopen toiminta on jo päässyt täyteen vauhtiin, on vain 14 prosenttia, kun alan keskiarvo Ranskassa on 16–25 prosenttia liikevaihdosta⁽¹⁸⁾. Jos investointien arvosta esitettäisiin vähemmän varovainen arvio, se olisi korkeampi ja tuen intensiteetti olisi siten alhaisempi. Komissio tyytyy sen vuoksi tähän varovaiseen arvioon.
- (129) Komissio on ottanut myöhemmistä [25–35]* miljoonan euron investoinneista tukikelpoisten kustannusten laskentaperustaksi vain uusiin toimintoihin eli Bioscopen toiminnan laajentamiseen liittyvän investoinnin, jonka osuus myöhemmistä kokonaisinvestoinneista on [15–20]* miljoonaa euroa, ja jättänyt laskelman ulkopuolelle kunnossapitoon liittyvät tai korvaavat investoinnit, joiden osuus on [10–15]* miljoonaa euroa. Näistä menoista vain laajentamiseen liittyvä investointi katsotaan aluetuen suuntaviivoissa tarkoitetuiksi alkuinvestoinneiksi (suuntaviivojen 4.4 kohta).
- (130) Tukikelpoisten kustannusten laskentaperuste on siten investointien ensimmäisen osan osalta 49,585 miljoonaa euroa ja toisen osan osalta [15–20]* miljoonaa euroa eli yhteensä [65–70]* miljoonaa euroa.
- (131) Komissio erotti sen jälkeen kustannuksista toimintojen markkinoitintoihintaan liittyvän osan, sillä se ei katso kyseisiä kustannuksia tukikelpoiksi aluetuen suuntaviivojen 4.5 kohdan nojalla. Ranskan toimittamassa yksityiskohtaisessa kuvauksessa ensimmäiseen erään sisältyvistä kustannuksista ilmoitetaan, että näiden toimintojen osuus kokonaiskustannuksista on 5 prosenttia. Komissio on päättänyt, että osuus pysyy muuttumattomana seuraavissa erissä. Aluetuen suuntaviivoissa tarkoitettujen tukikelpoisten kustannusten osuus [65–70]* miljoonan euron kokonaiskustannuksista on siten 95 prosenttia eli [60–65]* miljoonaa euroa.
- (132) Tuen intensiteetti on tämän mukaisesti $7,279/[60-65]^* = [10-12]^*$ prosenttia bruttoavustusekvivalenttina ilmaistuna.
- (133) Tätä arvoa vastaava nettoavustusekvivalentti, joka on laskettu liiketoimintasuunnitelman tasapoisto-olettamusten ja komission Ranskalle suosittelun viite- ja diskonttokoron perusteella, on [7–8]* prosenttia⁽¹⁹⁾.

Hyväksyttävä enimmäisintensiteetti

- (134) Puitteiden 3.10 kohdan mukaisessa kaavassa hyväksyttävä enimmäisintensiteetti saadaan tarkastelemalla neljää tekijää.
- (135) Ensimmäinen tekijä, jota merkitään kirjaimella 'R', on kyseisellä tukialueella suurille yrityksille myönnettävän tuen sallittu enimmäisintensiteetti. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa $R = 0,10$.

- (136) Toinen tekijä, 'T', on kilpailutekijä.

⁽¹⁷⁾ Myös tässä laskelmassa otetaan huomioon se, että potentiaalinen ostaja joutuisi maksamaan tontista vuokraa.

⁽¹⁸⁾ Lähde: Rise Conseil -yrityksen selvitys.

⁽¹⁹⁾ Laskelma perustuu olettamukseen, että jos yritys voisi myydä omaisuutensa toimiluvan voimassaolon päätyttyä, myyntivoitto menisi kokonaisuudessaan yritykselle, jolloin siitä kannettaisiin yhtiöveroa. Tämä alentaisi vastaavalla määrällä SMVP:n saamaa myyntivoittoa. Jos tätä seikkaa ei otettaisi huomioon, nettoavustusekvivalentti olisi vieläkin alhaisempi.

- (137) Puitteiden 3.3 kohdan mukaan 'määritettäessä, onko toimialalla tai alatoimialalla ylikapasiteettia, komissio tarkastelee yhteisön laajuisesti koko tehdasteollisuuden ja asian kannalta merkityksellisen toimialan tai alatoimialan kapasiteetin keskimääräisen käyttöasteen välistä eroa'. Toimialalla tai alatoimialalla katsotaan olevan ylikapasiteettia, kun sen kapasiteetin käyttöaste viiden viime vuoden aikana on 2 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin koko tehdasteollisuuden tuotantokapasiteetin keskimääräinen käyttöaste. Kun erotus on yli 5 prosenttiyksikköä, rakenteellinen ylikapasiteetti luokitellaan vakavaksi.
- (138) Kuten komission aiemmissä päätöksissä⁽²⁰⁾ todetaan, tehdasteollisuutta ei voida verrata huvipuistoalan tai sen alatoimialojen kaltaiseen palveluun. Johdanto-osan 137 kappaleessa kuvailtua määrällistä perustetta ei sen vuoksi voida soveltaa.
- (139) Jos kapasiteetin käytöstä ei ole saatavilla riittävästi tietoa, komissio tarkastelee puitteiden 3.4 kohdan mukaisesti, tehdäänkö investointi taantuvilla markkinoilla. Tätä varten komissio vertailee kyseisen tuotteen tai kyseisten tuotteiden kulutusta koko teollisen tuotantotoiminnan kasvuvauhtiin.
- (140) Euroopan talousalueen koko tehdasteollisuuden keskimääräinen kasvuvauhti vuosina 1997–2002 oli 4,8 prosenttia⁽²¹⁾.
- (141) Koko yhteisön huvipuistoalan kävijämäärien kasvua kuvaavia numerotietoja on vaikea saada.
- (142) Alan kasvuvauhti on poikkeuksellisen korkea erityisesti Ranskassa, jossa Bioscope-puisto sijaitsee.
- (143) Ranskan senaatin laatiman selvityksen⁽²²⁾ mukaan Ranskan huvipuistojen toiminta on yhdeksänkertaistunut kymmenessä vuodessa, mikä merkitsee 25 prosentin keskimääräistä kasvuvauhtia. Kyseisessä selvityksessä tode-
- taan myös, että vaikka alan kasvuvauhdin odotetaan hidastuvan tulevaisuudessa, se pysyttelee todennäköisesti edelleen 4–8 prosentissa.
- (144) Komission mukaan näitä Ranskalle laskettuja lukuja voidaan käyttää Bioscope-puistoa koskevassa selvityksessä erityisesti siitä syystä, että Elsassin lähistöllä sijaitsevat jäsenvaltiot, joiden huvipuistot ovat ainoat Bioscopen kanssa samalla talousalueella sijaitsevat puistot, ovat tältä osin samankaltaisessa tilanteessa kuin Ranska⁽²³⁾.
- (145) Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että investointia ei tehdä taantuvilla markkinoilla.
- (146) Grévin et Compagnie -konsernin osuus kyseisistä tuotemarkkinoista, eli huvipuistomarkkinoista, on lisäksi selvästi alle 40 prosenttia. Senaatin laatiman selvityksen mukaan Grévin et Compagnie -konsernin kokonaiskävijämäärä esimerkiksi vuonna 2002 oli 5 miljoonaa kävijää, kun pelkästään Disneyland Paris -huvipuiston kokonaiskävijämäärä kyseisenä vuonna oli 13,1 miljoonaa.
- (147) Komissio päättelee sen vuoksi puitteissa esitetyn vastaavuustaulukon perusteella, että $T = 1$.
- (148) Kolmas tekijä, T , on pääoman ja työvoiman suhde. Se kuvaa hankkeen tukikelpoisten kustannusten ja hankkeen myötä luotavien uusien työpaikkojen määrän välistä suhdetta. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa tukikelpoiset kustannukset ovat $[60-65]^*$ miljoonaa euroa ja hankkeen myötä luotavien välittömien työpaikkojen lukumäärä kokopäiväisinä työntekijöinä laskettuna on 105. Näiden lukujen suhde on noin $[600\ 000-650\ 000]^*$ euroa kutakin luotua työpaikkaa kohden. Puitteisiin sisältyvän vastaavuustaulukon perusteella laskettuna $I = 0,8$.
- (149) Neljäntenä tekijänä on 'M', joka on alueellista vaikutusta osoittava tekijä. M on aina vähintään 1.
- (150) Edellä esitetyn perusteella hyväksyttävä tuki-intensiteetti on vähintään $0,10 \times 1 \times 0,8 \times 1 = 8$ prosenttia.

⁽²⁰⁾ Ks. asiassa N 229/01, Italia – Tuki Pompei Tech World SpA -yhtiölle vapaa-ajankeskushankkeeseen, 7 päivänä elokuuta 2001 tehty komission päätös (EYVL C 330, 24.11.2001, s. 2).

⁽²¹⁾ Ks. asiassa N 611/03, Saksa (Sachsen-Anhalt) – Investointituki e-glass AG:lle, 20 päivänä huhtikuuta 2004 tehty komission päätös.

⁽²²⁾ Projet de loi de finances pour 2004 – Tome III – Annexe 20: Tourisme. Section VI 'Les parcs de loisirs en France'. Saatavilla senaatin verkkosivuilla osoitteessa: <http://senat.fr/rap/l03-073-320/l03-073-32029.html>

⁽²³⁾ Ranskan senaatin laatiman selvityksen mukaan Ranska sijoittuu nimenomaan heti Belgian ja Saksan jälkeen teemapuistoalan taloudellisen painoarvon osalta.

Päätelmä

- (151) Voidaan päätellä, että koska tuen intensiteetti on [7–8]* prosenttia ja hyväksyttävä enimmäisintensiteetti vähintään 8 prosenttia, intensiteetti on puitteiden määräysten mukainen.
- (152) Komissio päätelee edellä esitetystä, että tuki on aluetukien suuntaviivoissa asetettujen perusteiden mukaista ja soveltuu siten yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.
- (153) Komissio muistuttaa kuitenkin, että tämä myönteinen arviointi tuesta perustuu huvipuistohankkeen ja toimiluvan nykytilanteeseen sellaisena kuin se esitetään komissiolle esitetystä kuvauksessa. Jos hankkeen luonne muuttuu tai valtion osuutta siihen muutetaan huomattavasti, hankkeeseen tehdyistä muutoksista on ilmoitettava komissiolle, jotta tämä voi laatia niistä uudelleen yhteisön valtioneuvostokäytäntöjen mukaisen selvityksen.
- (154) Komissio ei kiistä sitä, että Bioscope-puiston toteutusta ja hoitoa koskevan toimiluvan myöntämisessä SMVP:lle noudatettu menettely oli yhteisön oikeuden sääntöjen ja periaatteiden mukainen. Komissio varaa oikeuden toteuttaa tarvittaessa hanketta koskevia aiheellisia toimenpiteitä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Toimenpide, jonka Ranska on toteuttanut 'SMVP – Mise en valeur du patrimoine culturel' -yrityksen hyväksi ja jota koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan Symbion ja 'SMVP – Mise en valeur du patrimoine culturel' -yrityksen Bioscope-teemapuiston suunnittelua, toteutusta ja hoitoa koskevan toimiluvan myöntämiseksi tekemässä julkisen palvelutehtävän hoitoa koskevassa sopimuksessa, sellaisena kuin se on muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 2002 päivätyllä lisäsojimuksella, soveltuu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 8 päivänä syyskuuta 2004.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen